Otázka: Správní trestání a správní delikty

Předmět: Správní právo, společenské vědy

Přidal(a): Prokop Čadek

Správní trestání

Pojem

Trestání je rozhodování o vině a trestu za porušení práva.

Členění

Člení se na soudní trestání za spáchání soudních deliktů (TČ) a na správní trestání za spáchání správních deliktů.

V oblasti správního práva se deliktním jednáním zabývá správní právo trestní. To představuje soubor práv, norem, jejich porušení trestá správní orgán / správní úřad.

Správní trest je prostředek státního donucení, který velice často citelně zasahuje do majetkových a jiných práv subjektů. Může vyvolat i jiné negativní následky.

Správní trestání představuje vznik druhotné právní povinnosti.

Primárně subjekt porušil nějakou povinnost stanovenou normami správního práva, tím mu vznikl odpovědnostní vztah za protiprávní jednání, které se označuje jako správní delikt.

Skutkové podstaty správních deliktů

Každý správní delikt obsahuje znaky – objektivní a subjektivní, které jsou typické pro konkrétní správní delikt (pro konkrétní porušení právních povinností stanovené normou správního práva), a jimiž se od sebe jednotlivé správní delikty navzájem liší.

Objektivní znaky – jsou objekt a objektivní stránka

Subjektivní znaky – jsou subjekt a subjektivní stránka

K nim je přiřazována i protiprávnost, kterou naplní subjekt porušením stanovené či uložené právní povinnosti normou správního práva.

Správní trest

Představuje právní následek, jimž se postihuje protiprávní jednání konkrétního subjektu na základě správní odpovědnosti.

Správní delikty

Pojem

Správní delikt – představuje jeden z druhů protiprávního jednání (druhy veřejnoprávních deliktů – trestné činy, správní delikty). Je to protiprávní jednání, jehož znaky stanoví zákon, a za které ukládá správní orgán postih/sankci stanovený správní normou.

Členění

- **Přestupky** – zákon o přestupcích, jsou zakotveny i v dalších zákonech, skutkové podstaty přestupků na jednotlivých úsecích veřejné správy a sankce jsou upraveny zvláštními zákony (např. stavební zákon, o požární ochraně, celní z.)
- **Jiné správní delikty FO postihovaných na základě zavinění** – postihují zaviněné

protiprávní jednání FO, jehož znaky jsou uvedeny ve zvláštních zákonech, pokud nejde o TČ, patří sem správní delikty vedoucích pracovníků, funkcionářů či zaměstnanců, za porušení povinností, které mají uplatňovat na některém úseku činnosti zaměstnavatele, příp. správní delikty jiných F, které se posuzují podle jiných zákonů, např**.** dle zákona o loteriích, o zdravotním pojištění…

- **Správní delikty FO a PO postihované bez ohledu na zavinění** – uplatňují se u podnikatelů a provozovatelů kvalifikovaných činností, zakotveny jsou např. ve stavebním zákoně, celním z., z. o lesích, o myslivosti…
- **Správní disciplinární delikty** – za protiprávní jednání se postihují osoby, které jsou ve zvláštních právních vztazích k určité instituci a povinnost těchto osob vyplývají právě ze vztahu k ní, jsou to disciplinární delikty zaměstnanců veřejné správy, soudci, státní zástupci, advokáti, lékaři, auditoři apod., pokud tyto osoby spáchají delikt, rozhoduje o něm nadřízený subjekt, jak to vyplývá z příslušného zákona.
- **Správní pořádkové delikty** – jeho podstatou je, že odpovědný subjekt nesplnil procesní povinnost uloženou právním předpisem způsobem v něm stanoveným a správní řád nutí povinnou osobu uložením pořádkové sankce k řádnému splnění této povinnosti.

Znaky

- **Protiprávnost** – vyjadřuje, že jednání je v rozporu s právem, je porušena nebo nesplněna právní povinnost vyplývající ze zákona
- **Jednání** – je projev lidské vůle ve vnějším světě, projevuje se jako konání nebo opomenutí jednání, k němuž byla odpovědná osoba povinna
- **Trestnost** – vyjadřuje skutečnost, že se spácháním deliktu zákon spojuje hrozbu trestu, postihu, sankce, stát je oprávněn, ale i povinen uložit pachateli správního deliktu sankci, pachatel deliktu je povinen se sankci podrobit
- **Odpovědná osoba** – tou je FO nebo PO, je-li deliktně způsobilá k jednání, tedy schopna nést následky svého porušení právní povinnosti, i schopnost povinnosti porušit
- **Zavinění** – vnitřní psychický vztah pachatele k protiprávnímu jednání a jeho následku, je vybudováno na dvou složkách (vědění a volní, vědět a chtít), rozlišují se 2 formy zavinění – úmysl a nedbalost
- **Znaky deliktu** – jsou stanoveny zákonem, odpovědnost za delikt lze poskytnout správním trestem, pokud deliktním jednáním byli naplněny znaky deliktu a konkrétní skutkové podstaty stanovené zákonem, toto jednání musí být výslovně za správní delikt označeno.